

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerit

13.5.2025

KEUSOTE.FI

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerit

- Tämän ohjeen lähtökohtana on yhdenmukaisten perusteiden luominen ja tulkintaskaalan vakioiminen lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluiden myöntämisessä.
- Tavoitteena on yhteisen ymmärryksen lisääminen vaihtoehtojen kartoittamisesta ja palveluiden vaikuttavuuden arvioimisesta asiakkaiden tullessa yhdenvertaisesti kohdelluiksi.
- Lastensuojelun ja perhesosiaalityön palvelut on kilpailutettu. Puitesopimuksia käytetään rinnakkain lapsen ja perheen arvioituun tuen tarpeeseen perustuen.
- Avo- ja jälkihuollon palveluiden kilpailutetut tuotteet ovat: tehostettu perhetyö, ammatillinen tukihenkilötyö, avoperhekuntoutus ja tuetut ja valvotut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille.
- Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa kilpailutetut tuotteet ovat: Tukiperhetoiminta: 1A) Tukiperhetoiminta ja 1B) Ammatillinen tukiperhetoiminta, Lapsiperheiden kotipalvelu, Perhetyö ja Tukiloma.

Lastensuojelun tukitoimien palvelukriteerit ja palveluiden myöntäminen

- **Palveluiden myöntäminen**

- avohuollon tukitoimet
- kodin ulkopuolinen hoito

- **Palvelukriteerit**

- tehostettu perhetyö
- intensiiviperhetyö
- avoperhekuntoutus
- valvotut ja tuetut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille

Lastensuojelun omat palvelut ja ostopalvelut

Kotiin vietävät lastensuojelun tukitoimet

- **Palvelut perustuvat asiakassuunnitelmaan. Suunnitelmallinen muutostyö tehdään arkipäivinä.**
- Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan palvelua.
- **On muistettava, että sosiaalityö ja/tai -ohjaus on myös itsessään palvelua ja joskus tilanteeseen riittävä. Tukena voi käyttää 1-3 krt syty-perheterapeuttia, mikäli tilanne vaatii. Syty-perheterapeuttia voi aina konsultoida asiakasasioista ja pohtia hänen kanssaan yhdessä, olisiko perheterapeutin osallistuminen työskentelyyn tarpeellista.**
- **Lastensuojelun tukitoimia ei järjestetä päällekkäin (lukuun ottamatta sosiaalityö- ja ohjaus). Lapsella voi lisäksi olla peruspalveluja.**
- Omassa tehostetussa perhetyössä, intensiiviperhetyössä ja avoperhekuntoutuksessa työskennellään liukuvassa työajassa (klo 7-19), joten tilaukset pyritään kohdentamaan ko.ajalle. Lapsen tilanteen turvaaminen voi tuoda tarpeen työskennellä klo 19 jälkeen, josta sovitaan erikseen oman esihenkilön kanssa. **Omassa perhetyössä voidaan käyttää myös syty-perheterapeutin konsultaatiota sekä tukea 1-3 krt tapaamisilla.**
- Kun omassa tuotannossa ei ole tilaa, keskustele esihenkilön kanssa ostopalvelun tarpeesta, intensiteetistä ja palveluntuottajasta.
- Pidempiaikainen iltaan ja viikonloppuun tarvittava työskentely on perusteltua hankkia palveluntuottajalta. **Viikonloppuisin voidaan järjestää välttämättömät palvelut lapsen tilanteen turvaamiseksi ja kodin ulkopuolisen sijoituksen ehkäisemiseksi.**
- Lastensuojelun avo- ja jälkihuollon palvelut on kilpailutettu. Palvelut hankitaan puitesopimuksesta **noudattaen etusijajärjestystä.**
- Ostopalvelun laskutus: sosiaalityöntekijä laatii OSTO-lomakkeen, jonka esihenkilö kuittaa ja asiakassihteri tekee maksusitoumuksen/laskutusohjeen palveluntuottajalle.

Suorahankinta

- keskustele lastensuojelun päällikön kanssa
- Yli 20.000 € asiakaskohtaisesta suorahankinnasta tulee tehdä hankintapäätös.

Lastensuojelun omat palvelut ja ostopalvelut

Kodin ulkopuolisen hoidon palvelut

- Sijaishuollon asiakasohjausryhmä LASSO, 1 x viikko, tiistai klo 13.00–15.30.
- Ensisijaisesti käytetään perhehoitoa ja omia sijaishuollon yksiköitä.
- Sijaishuollon puitesopimus on voimassa 1.1.2023-31.12.2026
- Kiireelliset tilanteet: yhteys LASSO:n jäseniin ja keskustele esihenkilön kanssa
- Ostopalvelun laskutus: sosiaalityöntekijä laatii OSTO-lomakkeen asiakassihteerille, joka tekee asiakaskohtaisen sopimuksen ja laskutusohjeen palveluntuottajalle.

Suorahankinta

- Keskustele lastensuojelun päällikön kanssa
- Yli 20.000 € asiakaskohtaisesta suorahankinnasta tulee tehdä hankintapäätös.
- Toistaiseksi voimassa olevissa hankinnoissa hankinnan arvo lasketaan 4 v. arvon mukaan.
- Määräaikaisissa hankinnoissa hankinnan arvo lasketaan määräajan mukaan.
- Hankintapäätös ja ostopalvelun laskutus: sosiaalityöntekijä laatii OSTO-lomakkeen asiakassihteerille, joka valmistelee hankintapäätöksen päätöksentekijälle, asiakaskohtaisen sopimuksen ja laskutusohjeen palveluntuottajalle.

Tehostettu perhetyö LSL 36§

Palvelukuvaus (linkki palvelukatalogiin)	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Tehostettu perhetyö on lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle ja hänen perheelleen myönnettävä määräaikainen, kotiin vietävä lastensuojelun avohuollon palvelu, vanhemmuuteen, kasvatukseen ja asiakaslapsen tukemiseen ongelma- ja kriisitilanteissa. Työskentely on muutokseen tähtäävää, ratkaisu- ja voimavarakeskeistä työskentelyä tilanteissa, jossa perhe tarvitsee erityistä tukea ja ohjausta hyvinvointinsa ja keskinäisen vuorovaikutuksensa parantamiseksi sekä lapsen tai nuoren kehityksen turvaamiseksi. Työtä tehdään työparityöskentelynä. Tehostetun perhetyön tavoitteena on vahvistaa vanhempien voimavaroja huolehtia lapsen tarpeista, turvallisuudesta, kasvusta ja hyvinvoinnista, sekä tukea perheen sisäisissä vuorovaikutushaasteissa Intensiteetti: Oma: 1-4 x vko, turvaamistilanteissa viikonloppuisin 2-3 x viikko Ostopalvelu: 6-8 / vko, max 32 h/kk, turvaamistilanteissa viikonloppuisin, 3-6 h/viikko, enintään 24 h/kk. Turvaamistilanteissa viikonloppuisin. Päätökset: 3-6 kk välein, 3 kk välein Kesto: max 12 kk, enintään 6 kk	➤ Lapsen ikä: 0-17v. ➤ Lastensuojelun asiakkuus ➤ Huoltajat ja yli 12 v. lapsi suostuvat vastaanottamaan palvelua ➤ Myönteisen muutoksen tarve, esimerkiksi perheen arjessa, vuorovaikutuksessa tai/ja vanhemmuudessa.	➤ Lapsi, joka tarvitsee perhetyön apua vain saattamiseen tai jatkuvaa saattoapua päivähoitoon, kouluun, erikoissairaanhoidon tai muihin palveluihin. ➤ Kun perhe tarvitsee vain uniohjausta, lastenhoitoa, kodinhoitoa, sosiaaliohjausta tai nepsy-valmennusta. ➤ Kun lapsella on tukihenkilön tarve. ➤ Lapsi on sijoitettu pitkäaikaisesti.

Asiakasohjauksen kulku, tilaus ja päätös

Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Sosiaalityöntekijä tekee hakemuksen ProcoOmniin Itä-Länsi-tiimijonoihin. Mikäli oma perhetyö ei pysty vastaamaan tarpeeseen sovitaan ostopalveluista oman esihenkilön kanssa. Ostopalveluissa tieto sihteerille, joka tekee maksusitoumuksen. Palvelun alkaessa tulee päivittää asiakassuunnitelma, sekä tehdä päätös palvelusta. **Ensimmäisen 3 kk jakson jälkeen palvelun tarvetta ja intensiteettiä arvioidaan.**

Intensiiviperhetyö LSL 37 b §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Intensiiviperhetyö on lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle ja hänen perheelleen myönnettävä määräaikainen, kotiin vietävä lastensuojelun avohuollon palvelu. Intensiiviperhetyön tavoitteena on vähentää lasten sijoittamista kodin ulkopuolelle. Intensiiviperhetyö tulee vaihtoehdoksi kiireelliselle sijoitukselle kiireellisen sijoituksen tilanteessa tai kun tilanne uhkaa kriisiytyä. Yleisimpiä taustasyitä perheen tilanteen kriisiytymiseen ovat: lapsen haastava käytös, perheen vuorovaikutusongelmat, lapsen psyykkinen vointi tai siihen liittyvät haasteet, vanhemman jaksaminen, uupumus tai väsymys, vanhemmuuden taidot, vanhempien keinottomuus ja vanhempien kasvatustekniikat tai huoli näistä, koulunkäymättömyys tai koulunkäynnin haasteet, lapsen päihteidenkäyttö, lapsen luvaton kuljeskelu, luvattomat (yö)poissaolot ja karkailu. Tapaamisia on 3-5 kertaa viikossa, sekä päivittäinen puhelinkontakti. Tapaamiset ovat perheen kotona tai muussa yhteisesti sovitussa paikassa eri kokonpanoilla riippuen perheen tarpeista ja yhdessä sovituista tavoitteista. Työtä tehdään työparityöskentelynä. Intensiteetti: 3-5 krt/vko Kesto: enintään 2 kk	➤ Lapsen ikä: 0-17 v. ➤ Lastensuojelun asiakkuus ➤ Kiireellisen sijoituksen arvioimisen tarve ➤ Lapsen huoltajat ja yli 12 v. lapsi suostuvat vastaanottamaan palvelun	➤ Kotiutustyöskentely sijoituksesta ➤ Vanhemman akuutti vakava päihde- / mielenterveysongelma, jolloin lapsen kodin olosuhteet vakavasti vaarantavat lapsen kasvun ja kehityksen. ➤ Pelkkä koulua käymättömyys ➤ Perheestä kukaan ei sitoudu
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Akuutissa tilanteessa sosiaalityöntekijä soittaa intensiiviperhetyön ohjaajalle ja selvittää onko palvelussa tilaa ja lähettää tarvittavat tiedot salatulla sähköpostilla / ProcoOmnin hakemuksella perheohjaajille ja perhetyön esihenkilölle. Ei-akuutissa tilanteessa sosiaalityöntekijä lähettää tarvittavat tiedot salatulla sähköpostilla / ProcoOmni hakemuksella perheohjaajille ja perhetyön esihenkilölle. Palvelun alkaessa sosiaalityöntekijä tekee päätöksen lapselle tehostetusta perhetyöstä, sekä päivittää asiakassuunnitelman.		

Avoperhekuntoutus LsL 36§

Palvelukuvaus (linkki palvelukatalogiin)

Avoperhekuntoutus on suunnitelmallista perheen kotona, Keusoten tiloissa tai lapsen toimintaympäristössä tapahtuvaa määrääikaista lastensuojelun työskentelyä.

Avoperhekuntoutuksella pyritään vahvistamaan lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta, tukemaan riittävän vanhemmuuden edellytyksiä sekä perheen arjessa selviytymistä. Työskentely on aina tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä edellyttää perheterapeuttista työskentelyotetta. Avoperhekuntoutus on kuntouttavaa auttamis-, arviointi- ja muutostyötä.

Perhekuntoutusta tarjotaan silloin, kun perheessä on vakavia puutteita vanhempien kyvyssä vastata lasten tarpeisiin. Vanhemmuuteen liittyvien puutteiden tai lapsen haasteellisen käytöksen taustalla on ilmeisiä vuorovaikutusongelmia. Perheessä voi olla myös muita ongelmia, kuten masennusta tai muita mielenterveysongelmia, päihteiden käyttöä tai parisuhde- ja perhekriisejä.

Intensiteetti:

Oma: ~~1-2 x vko~~ **1-3 x viikko**

Ostopalvelu: ~~6-8 h/vko, max 32 h/vko~~ **3-6 h/vko, enintään 24 h/kk.**

Päätökset: 6 kk-1 v. 3 kk välein, Kesto: 6 kk-1v.

Kriteerit palveluun pääsemiseksi

- Lastensuojelun asiakkuus
- Lapsen ikä: 0-17 v.
- Erityistilanteessa jo raskaana oleva vanhempi (muiden lasten lastensuojeluasiakkuus)
- Vanhemman mielenterveyden tai päihdekuntoutuksen tulee olla sillä tasolla, että hän kykenee osallistumaan aktiivisesti työskentelyyn osana lasten yksilöllistä kuntoutusta

Ei esimerkit

- Vanhemman akuuttia hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdehäiriö.

Asiakasohjaus, tilaus ja päätös

Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Sosiaalityöntekijä soittaa avoperhekuntoutuksen ohjaajalle /tekee hakemuksen ProcoOmniin. Mikäli oma avoperhekuntoutus ei pysty vastaamaan tarpeeseen sovitaan ostopalveluista oman esihenkilön kanssa. Ostopalveluissa tieto sihteerille, joka tekee maksusitoumuksen. Palvelun alkaessa tulee päivittää asiakassuunnitelma, sekä tehdä päätös palvelusta. **Ensimmäisen 3 kk jakson jälkeen palvelun tarvetta ja intensiteettiä arvioidaan.**

Valvotut- ja tuetut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille SHL 27§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa lapsen ja vanhemman turvallinen tapaaminen, silloin kun se ei muuten ole mahdollista. Tavoitteena on tukea lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta turvallisesti, erityisesti lapsen näkökulmasta. Tapaamispaikan palveluihin kuuluvat tuetut ja valvotut tapaamiset sekä valvottu vaihto. Tuetuissa tapaamisissa valvoja on käytettävissä tapaamisen ajan tapaamisen sujumiseksi. Valvotuissa tapaamisissa valvoja on tapaamisen ajan näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan. Valvotuissa vaihdoissa valvoja huolehtii, että lapsi siirtyy sopimuksen tai päätöksen mukaisesti vanhemmalta toiselle. Tapaamispaikkatoiminta on ammatillisesti ohjattua palvelua lapsen kannalta turvallisen tapaamisen mahdollistamiseksi omien vanhempiensa kanssa. Keskeisenä tavoitteena on huomioida lapsen etu tapaamisten toteuttamisessa sekä tukea lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta. Palveluun tullaan sijaishuollon sosiaalityöntekijän päätöksellä. Valvotuista ja tuetuista tapaamisista on aina tehtävä yhteydenpidon rajoituspäätös.	➤ Lapsen tulee olla kiireellisesti sijoitettu (LsL 38 §) tai huostaanotettu (LsL 40§) ➤ Yhteydenpidon rajoitus tulee olla lapsen edun mukainen ratkaisu	Avohuollon asiakkaana oleva lapsi ilman lastenvalvojan vahvistamaa sopimusta tai tuomioistuimen päätöstä.
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Sosiaalityöntekijä on yhteydessä tapaamispaikka Neppariin ja selvittää onko Nepparin mahdollista toteuttaa valvottua- tai tuettua tapaamista. Mikäli Neppari ei pysty vastaamaan tarpeeseen, selvitetään yksityiset palveluntuottajat. Valvotuista- ja tuetuista tapaamisista tehdään päätös ja yhteydenpidon rajoittamispäätös.		

Perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerien sisältö

- Tukiperhe
- Ammatillinen tukiperhe
- Tukihenkilö
- Ammatillinen tukihenkilö
- Tukiloma
- Perhetyö
- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Ryhmämuotoinen perheohjaus

**Hyvinvointia
yhdessä**

Perhesosiaalityön omat palvelut ja ostopalvelut

- Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin palvelua ryhdytään hankkimaan ostopalveluna. Omassa lapsiperheiden kotipalvelussa ja ammatillisen tukihenkilötyön osalta työskennellään liukuvassa työajassa arkisin klo 8–20, joten tilaukset omaan palveluun pyritään kohdentamaan ko. ajalle.
- Mikäli lapsiperheiden kotipalvelua joudutaan ostamaan, ostetaan sitä myöntämisperusteisiin nojautuen ja asiakkaan tarpeiden mukaan arkisin klo 7–22 ja vain erityisen tarpeen vaatiessa kotipalvelua tarjotaan viikonloppuisin, **kuten äkillisissä traumaattisissa kriisitilanteissa.**
- Lastensuojelun ja perhesosiaalityön palvelut on kilpailutettu. Puitesopimuksia käytetään rinnakkain lapsen ja perheen arvioituun tuen tarpeeseen perustuen. Palvelut hankitaan puitesopimuksesta
- Perhetyön ja ammatillisen tukihenkilötyön ostojen osalta keskustelu perhesosiaalityön esihenkilön kanssa palvelun intensiteetistä, palveluntuottajasta ja kestosta. Pääsääntöisesti palvelua ostetaan arkisin klo 8-18 välillä.
- Mikäli on tarve lapsi- ja perhekohtaisesti poiketa esitetyistä palvelun määristä ja kestosta, tulee konsultoida esihenkilöä. Muiden tukitoimien osalta keskustellaan esihenkilön kanssa niiden tarpeesta, intensiteetistä ja palveluntuottajasta.

Pihlajan tukiperhe SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Tukiperhepalvelun tavoitteena on tarjota lapselle luotettavia ja turvallisia ihmissuhteita, jotka tukevat lapsen kasvua ja kehitystä ja samalla tukea vanhemman jaksamista. Lapsi viettää vapaa-aikaansa tukiperheessä säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina, yleensä yhden viikonlopun kuukaudessa. Tukiperhepalvelu on suunnitelmallista, tavoitteellista ja määräaikaista palvelua. Palveluntarve ja tukisuhteen jatkuminen arvioidaan vähintään kerran vuodessa. Intensiteetti: pääsääntöisesti 1 viikonloppu/ kk ja lisäpäivät enintään 10 päivää loma-aikana Kesto: päätös enintään 12 kk kerrallaan	➤ Perhesosiaalityön/ lastensuojelun asiakkuus ➤ Pääsääntöisesti 3-12 vuotiaille lapsille, jonka huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä lapsen hoitoon ja huoltoon ➤ Lapsen läheisverkosto on kartoitettu ➤ Tukiperhe toiminnalla tuetaan lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä	1. Lapsella on kaksi vanhempaa tai muita läheisiä aikuisia, jotka voivat säännöllisesti ottaa lapsen luokseen yön yli keskimäärin noin kerran kuukaudessa 2. Lapsi tai lapsen perhe aiheuttaa turvallisuushkaa tukiperheelle 3. Erityistarpeisen lapsen vanhemmalla on oikeus omaishoidon tukeen ja omaishoitajan vapaapäiviin 4. Jos lapsen verkostosta löytyy tukiperheen kaltaisesti toimiva perhe
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, tämän jälkeen sopimus Pihlajassa 12 kk jälkeen palvelun tarve arvioidaan.		

Pihlajan ammatillinen tukiperhe SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Ammatillisen tukiperhepalvelun tavoitteena on tarjota lapselle luotettavia ja turvallisia ihmissuhteita, jotka tukevat lapsen kasvua ja kehitystä ja samalla tukea vanhemman jaksamista. Ammatillisessa tukiperhetoiminnassa vähintään yhdellä vanhemmalla on sosiaali-, terveys- tai kasvatusalan ammatillinen koulutus sekä paljon kokemusta erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa toimimisesta. Lapsi viettää vapaa-aikaansa tukiperheessä säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina, yleensä yhden viikonlopun kuukaudessa. Tukiperhepalvelu on suunnitelmallista, tavoitteellista ja määräaikaista palvelua. Palveluntarve ja tukisuhteen jatkuminen arvioidaan vähintään kerran vuodessa. Intensiteetti: pääsääntöisesti 1 viikonloppu/ kk ja lisäpäivät enintään 10 päivää loma-aikana Kesto: päätös enintään 12 kk-6 kk kerrallaan	➤ Perhesosiaalityön/lastensuojelun asiakkuus ➤ Pääsääntöisesti 3-12 vuotiaille lapsille, jonka huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä lapsen hoitoon ja huoltoon ➤ Lapsen läheisverkosto on kartoitettu ➤ Tukiperhe toiminnalla tuetaan lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä ➤ Lapsen erityispiirteiden takia lapsi ei pärjää ei-ammattillisessa tukiperheessä	1. Lapsella on kaksi vanhempaa tai muita läheisiä aikuisia, jotka voivat säännöllisesti ottaa lapsen luokseen yön yli keskimäärin noin kerran kuukaudessa 2. Lapsi tai lapsen perhe aiheuttaa turvallisuushakua tukiperheelle 3. Erityistarpeisen lapsen vanhemmalla on oikeus omaishoidon tukeen ja omaishoitajan Vapaapäiviin 4. Jos lapsen verkostosta löytyy tukiperheen kaltaisesti toimiva perhe
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, päätökselle tehdään maksusitoumus. 6 kk jälkeen palvelun tarve arvioidaan.		

Pihlajan tukihenkilö SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Tukihenkilötoiminta tarjoaa turvallisen aikuisen tukea lapsille, jotka haluavat oman tukihenkilön. Tukihenkilötoiminta palvelee parhaiten 10-vuotta täyttäneitä lapsia ja nuoria. Tukihenkilöt ovat haastateltuja ja koulutettuja vapaaehtoisia, joiden toivotaan voivan sitoutua lapseen ja nuoreen pitkäaikaisesti. Tukihenkilön kanssa lapsi voi tehdä turvallisen aikuisen seurassa mukavia, hänen omia vahvuuksia tukevia asioita oman kodin ulkopuolella. Tukisuhde voi olla lapselle tärkeä muilta kuormittavilta asioilta ja riskeiltä suojaava tekijä. Tapaamisen kesto: 2-3 h/ kerta Intensiteetti: 1-2 krt/vko, max 16 h/kk, 1krt/vko, enintään 12 h/kk Kesto: päätös korkeintaan 6kk kerrallaan	➤ Perhesosiaalityön / lastensuojelun asiakkuus ➤ Tavoitteellista työskentelyä lapsen ja nuoren tarpeet huomioon ottaen	1. Perheessä on akuutti kriisi 2. Tukisuhteen aloittaminen ei ehkä ole oikea-aikaista lapselle, kun lapsen perheessä on samanaikaisesti alkamassa toinen palvelu, joka edellyttää lapselta tutustumista uuteen aikuiseen. Useamman palvelun alkaminen samaan aikaan voi olla hämmentävää lapselle 3. Vanhemman käyttäytyminen, jonka vapaaehtoinen voi kokea uhkaavaksi 4. Lapsen rajaton käyttäytyminen
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, sen jälkeen sopimus Pihlajassa 6 kk jälkeen palvelun tarve arvioidaan.		

Ammatillinen tukihenkilö SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Ammatillisella tukihenkilöllä tarkoitetaan määrääkaista, kuntouttavaa, suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillista yksilöohjausta. Tavoitteena on mm. tukea nuoren toimintakykyä, arjen taitojen vahvistamista ja osallisuuden edistämistä. Ammatillisen tukihenkilötyön tavoitteena ei ole toimia korvaavana ihmissuhteena nuorelle. Tapaamisen kesto: 2-3 h/kerta Intensiteetti: 1–2 krt/viikko, max-enintään 16 h/kk Päätös: 3 kk välein Kesto: pääsääntöisesti max 9 kk, enintään 6 kk	➤ Perhesosiaalityön/ lastensuojelun asiakkuus ➤ Lapsella itsellään halu ja motivaatio muutokseen ja yksilökohtaiseen työskentelyyn ja myös vanhemmat hyväksyvät tämän ➤ Työskentelyllä on selkeät tavoitteet, joilla pyritään positiiviseen muutokseen lapsen elämässä ja arjessa sekä tarjoamaan ammatillista ohjausta ja tukea nuoruusiän haasteisiin ➤ Tavoitteiden toteutumista seurataan työskentelyn aikana ➤ Nuoren itsenäistymisen tukeminen	1. Lapsen ikä: alle 12-vuotias (lapsi on liian nuori ottamaan vastuuta omasta muutoksestaan) 2. Lapsen kodin olosuhteissa on puutteita ja huoltajat eivät halua tukea tai työskentelyä kodin olosuhteiden korjaamiseksi Tällöin perhetyö vastaa vaikuttavimmin tuen tarpeisiin 3. Lapsen perheessä alkaa samanaikaisesti muu tavoitteellinen palvelu, esim. perhetyö 5. Lapsi tarvitsee vain aikuisen säännöllistä seuraa mukavan tekemisen parissa. Tällöin vapaaehtoinen tukihenkilö on soveltuvampi palvelu 6. Lapsella on jo vapaaehtoinen tukihenkilö tai sellaista haetaan 7. Vammaispalveluiden piirissä oleville kehitysvammaisille tai vammaisille asiakkaille on tarjolla omaa tukihenkilötoimintaa
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus tehdään ProcoOmnissa, päätös tehdään perhesosiaalityössä/lastensuojelussa, perhesosiaalityössä omana palveluna tai ostopalveluna ainoastaan erityistä tukea tarvitseville, asiakassihteri tekee maksusitoumuksen.		

POISTETAAN KOKONAAN Tukiloma SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Lapsiperheiden jaksamista ja selviytymistä kuormittavista tilanteista voidaan tukea lyhytkestoisten lapselle tarjottavien tukilomien avulla. Tukiloma voi olla yhdestä muutamaan päivään kestävä jakso, jolloin lapsi on hoidossa ammatillisessa tukiperheessä tai ammatillisessa perhekodissa (https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/sijaishuollon-muodot/amatilliset-perhekodit). Tukiloma auttaa lasta ja perhettä jaksamaan, kun perheessä on uupumusta ja arki lapsen kanssa on haasteellista. Lapsella voi olla käyttäytymishäiriöitä, psyykkisiä sairauksia tai lapsi on muutoin haastava hoidettava. Perhe tarvitsee tukea ja ohjausta lapsen hoitoon ja kasvatukseen. Tukijaksoja tarvitaan yleensä silloin, kun lapsi ei saa oman käyttäytymisensä tai vaikeahoitoisuutensa vuoksi tukiperhettä Intensiteetti: 1 viikonloppu/kk ja lisäpäivät loma-aikana Kesto: 3kk	➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Erityistä tukea tarvitsevat nuoret ➤ Huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä nuoren hoitoon ja huoltoon ➤ Nuoren läheisverkosto kartoitus on tehty ➤ Nuoren oireilu edellyttää ammatillista tukea ja tukiviikonloppuja, mikä tukee nuoren kasvua ja kehitystä ikätaso huomioon ottaen	1. Muita tarvittavia ja lapsen edun mukaisia palveluja korvaava 2. Päällekkäin tukiperheen kanssa 3. Omaishoitajan tai perhehoitajan vapaapäivien toteutuksen mahdollistaminen 4. Lapsella on vakava käytöshäiriö, aggressiivisuus tai itsetuhoisuus 5. Lapsen omaehtoisuus ja/tai toiminnanohjauksen vaikeudet (aikuisen sanallinen ohjaus ei riitä) 6. Vanhempi ei ole turvallinen yhteistyökumppani
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmnissa, päätös tehdään perhesosiaalityössä, ostopalvelu, asiakassihteeri tekee maksusitoumuksen		

Lapsiperheiden kotipalvelu SHL 18a§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Lapsiperheiden kotipalvelu on ennaltaehkäisevää ja tilapäistä palvelua, kun vanhempien toimintakyky on alentunut. Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista palvelua lapsiperheille. Lapsiperheiden kotipalvelun tehtävänä on tukea perheen henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, asumiseen, lastenhoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Sosiaalihuoltolain 18 a §:n 1 momentin mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan perheen arjen toimintakykyä turvaavaa ja vahvistavaa palvelua, johon sisältyy perheen yksilöllisen tarpeen mukaan hoitoa ja huolenpitoa, lapsen hoidon ja kasvatuksen tukemista, aterioiden valmistamiseen, vaatteiden huoltamiseen ja kodin siisteydestä huolehtimiseen liittyviä tehtäviä sekä muita jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Intensiteetti: pääsääntöisesti 1-3krt/vko, 2-6 h/vko 1-2krt/vko, 2-4 h/vko Kesto: 2kk kerrallaan, jatkopäätös määräaikainen, kyse tällöin säännöllisestä kotipalvelusta	- Ennen synnytystä tai synnytyksen jälkeinen tuen tarve tai vauvan hoitoon liittyvä erityinen palvelutarve - Monikkoperheeseen liittyvä avun tarve - Vanhemman tai lapsen sairastumisesta johtuva lyhytaikainen avuntarve - perheen kriisitilanne - vanhemman tilapäinen väsymys tai uupumus —asiointikäyntien ajalle lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään vain erityisen harkinnan kautta, muu erityinen tarve - Välttämättömien asiointikäyntien ajalle lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään vain erityisen harkinnan kautta tilapäisesti (enintään 2 kk). Säännöllisenä palveluna lapsiperheiden kotipalvelua ei myönnetä. asiantuntijoiden mahdollistamiseksi.	•Ainoastaan siivouksen tarpeeseen, kodinhoidon tehtävät tehdään yhdessä perheen kanssa •Lasten kuljetuksen tarpeeseen •Äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon •Pitkäkestoiseen päivittäiseen lastenhoitoon •Henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen •Vanhempien työssäkäynnin, kotona tehtävän etätyön, opiskelun, harrastustoiminnan aikaiseksi päivähoidoksi, koululaisten aamu- tai iltapäivähoidoksi tai pääsääntöisesti vanhempien yhteisen ajan vuoksi •Lapsen lääkehoidon tarpeeseen •Lapsiperheiden kotipalvelua ei ilman erityistä syytä järjestetä yöaikaan ja tällöinkin ainoastaan lain kohdan 13 §:n lapsen hoidon osalta lapsen hoitoon ja huolenpitoon liittyvissä erityisissä tilanteissa, kuten äkillisissä traumaattisissa kriisitilanteissa. Tällöinkin perheessä on oltava vähintään yksi huoltaja paikalla. Sosiaalihuoltolain nojalla myönnettävä lapsiperheen kotipalvelu on tarkoitettu ennaltaehkäiseväksi palveluksi, jonka tehtävänä on tukea perheen jaksamista ja pärjäämistä joko tilapäisissä tai pidempiaikaisissa kuormittavissa tilanteissa ja se on osa tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Tavoitteena on muun muassa perheen omien voimavarojen vahvistaminen, mikä tapahtuu opastamalla perhettä lasten- ja kodinhoidossa ja vahvistamalla arjen hallintaa. •Palvelua ei myönnetä perheen ollessa perhekuntoutuksessa, ensikodissa tai turvakodissa.

Asiakasohjaus, tilaus ja päätös

Hakemus tehdään ProcoOmniin, lapsiperheiden kotipalvelun asiakasohjaaja tekee palvelupäätöksen. Oma- tai ostopalvelu, asiakasohjaaja tekee maksusitoumuksen ostopalveluihin, asiakasmaksu peritään lainsäädännön ja Keusoten lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet asiakirjan mukaisesti.

Ryhmämuotoinen perheohjaus SHL 18§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
Ryhmämuotoista perheohjausta tarjotaan sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 §:n mukaisena että lastensuojelulain (417/2007) 36 §:n mukaisena palveluna. Ryhmämuotoinen perheohjaus on tarkoitettu lapsiperheille, joissa on alle kouluikäiset lapset, ja joissa tarvitaan intensiivistä tukea arjenhallintaan ja vanhemmuuteen liittyvissä haasteissa. Ryhmämuotoisella perheohjauksella pyritään vahvistamaan lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta, tukemaan riittävän vanhemmuuden edellytyksiä sekä perheen arjessa selviytymistä. Työskentely on aina tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä edellyttää terapeutista työskentelyotetta. Työskentely tapahtuu ryhmämuotoisen perheohjauksen, Suopursun, tiloissa enintään kolmena päivänä viikossa, sekä perheen kotona. Orientoiva työskentely voidaan aloittaa tarvittaessa jo raskauden aikana (esim. masutyö), jos perheen ennakoidaan hyötyvän ryhmämuotoisesta perheohjauksesta välittömästi lapsen syntymän jälkeen. Intensiteetti: Ryhmäpäivät ovat ti -ke-to klo 9–15 / kolme viikkoa, minkä jälkeen on ns. kotiviikko, jolloin muutostyötä tehdään asiakkaiden kodeissa kotikäynneillä. Ryhmäviikkojen aikana voidaan tarvittaessa käydä kotikäynneillä ma ja pe. Ryhmä voi enintään olla viisi perhettä yhtä aikaa työskentelyssä. Kyseessä on suljettu ryhmä, johon voi tulla vain perhesosiaalityön työntekijän tai lastensuojelun sosiaalityöntekijän päätöksellä	➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Tavoitteellista työskentelyä ➤ Perheen suostumus, vähintään toinen huoltajista sitoutunut työskentelyyn ➤ Myönteisen muutoksen tarve on perheen arjessa, vanhemmuudessa tai vuorovaikutuksessa ➤ Tukee lapsen ja kehitystä ikätaso huomioon ottaen ➤ Myönnetään alueella asuville lapsiperheille kasvatustehtävän tukemiseksi silloin, kun kyseessä on erityistä tukea tarvitseva tai suojelun tarpeessa oleva lapsi	1. Vanhemman akuuttia hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdehäiriö 2. Lapsen väkivaltainen käyttäytyminen, joka ei ole hallittavissa sanallilla ohjauksella
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Yhteydenotto Keusoten omaan yksikköön Suopursuun. Oma palvelu.		